

Dosarul nr. 3ra-588/19

prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (D. Cherdivară)
instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Șt. Starciuc, A. Curdov, L. Caraianu)

ÎNCHEIERE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului depus de notarul Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Nina Pogorneț împotriva Primăriei satului Mihailovca, raionul Cimișlia, intervenienții accesorii Ion Antoci și notarul Lilia Burac cu privire la anularea adevărîței,

împotriva deciziei din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat, prin care au fost respinse apelurile declarate de notarul Lilia Burac și de Ion Antoci și a fost menținută hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central, prin care acțiunea a fost respinsă ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție,

c o n s t a t ă:

La data de 22 mai 2017, Nina Pogorneț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei satului Mihailovca, r-nul Cimișlia, intervenienți accesorii Ion Antoci cu privire la anularea adevărîței nr. 36 din 11 ianuarie 2007.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 11 ianuarie 2017 Primăria sat. Mihailovca, r-nul Cimișlia a eliberat cet. Antoci Ion o adevărîță prin care a confirmat că acesta a intrat în termen de 6 luni în posesia averii succesoriale rămasă după decesul mamei sale, Antoci Elizaveta, decedată la data de 22 septembrie 1998, prin achitarea impozitelor pe bunurile imobile și impozitul funciar și prin prelucrarea terenurilor agricole.

A mai indicat că, ulterior la data de 29 februarie 2016, Primăria sat. Mihailovca, r-nul Cimișlia a eliberat un certificat prin care a confirmat că terenurile care au aparținut defunctei Antoci Elizaveta au fost prelucrate în perioada anilor 1998-2005 de către GȚ „Axenti V - Impex”, iar în perioada 2005- 2007 de către SC „Axevac” SRL și nu de Antoci Ion așa cum a fost menționat în adevărîța din 11 ianuarie 2007.

A susținut că, la 26 februarie 2016, Primăria sat. Mihailovca, r-nul Cimișlia a eliberat un alt certificat prin care a confirmat că Ion Antoci a plătit în anul 2006 restanța la impozitul funciar pentru bunurile care au aparținut defunctei Antoci Elizaveta, pentru perioada anilor 1998-2006.

A menționat că, achitarea efectuată de Antoci Ion în anul 2006 pentru perioada 1998-2006 nu poate echivala cu situația intrării în posesie a masei succesoriale în termen de 6 luni din data decesului Elizavetei Antoci, 22 septembrie 1998.

A solicitat reclamanta anularea adevărinței nr. 36 din 11 ianuarie 2007 eliberată de Primăria sat. Mihailovca, r-nul Cimișlia prin care s-a confirmat intrarea lui Antoci Ion în posesia averii succesoriale în termen de 6 luni rămasă după decesul mamei sale Antoci Elizaveta la data de 22 septembrie 1998, obligarea Primăriei sat. Mihailovca, r-nul Cimișlia să prezinte copia adevărinței nr. 36 din 11 ianuarie 2007 și copia certificatului din 29 februarie 2016.

Prin încheierea din 09 iunie 2017 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central a fost admis demersul lui Ion Antoci, reprezentat de avocatul Stănescu Valeriu și a fost introdus în proces, notarul privat Burac Lilia, în calitate de intervenient accesoriu (f.d. 19-20, vol. I).

Prin hotărârea din 07 mai 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul central a fost respinsă acțiunea depusă de Nina Pogorneț ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, au fost încasate din contul Ninei Pogorneț în beneficiul intervenientului accesoriu Antoci Ion cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului pentru serviciile avocatului în sumă de 1500 de lei și în beneficiul intervenientului accesoriu notarul Burac Lilia cheltuielile de judecată suportate în cadrul procesului pentru serviciile avocatului în sumă de 1500 de lei. (f.d. 125, vol. I).

La data de 16 mai 2018, Nina Pogorneț a depus cerere de apel nemotivată, iar ulterior la data de 01 august 2018 cerere de apel motivat, prin care a solicitat casarea integrală a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 138, 195-201, vol. I).

La data de 18 mai 2018, notarul Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac a depus cerere de apel nemotivată, iar ulterior la data de 24 iulie 2018 a depus cerere de apel motivat, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii cererii privind încasarea cheltuielilor de judecată cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii date.

Prin decizia din 19 decembrie 2018 a Curții de Apel Comrat au fost respinse apelurile declarate de Nina Pogorneț și de notarul Lilia Burac și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

În susținerea concluziei date, instanța de apel a reținut că este corectă soluția primei instanțe cu privire la respingerea acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, deoarece actele cauzei confirmă faptul că reclamanta Nina Pogorneț fiind reprezentată de avocatul Aliona Rozlovan, cel târziu la data de 25 noiembrie 2016, când a fost pronunțată hotărârea Judecătoriei Cimișlia nr. 2-142/15, cunoștea despre existența adevărinței pe care o contestă în prezenta cauză, însă s-a adresat cu cerere prealabilă

către Primăria satului Mihailovca, r-nul Cimișlia privind anularea adevărului, din speță, tocmai la data de 02 mai 2017.

La fel, instanța de apel a reținut că este întemeiată și legală soluția primei instanțe de admitere parțială a cererii notarului Lilia Burac privind încasarea de la Nina Pogorneț în beneficiul Liliei Burac a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei, cheltuieli confirmate prin actele cauzei și sunt suficient de compensatoare în corespundere cu normele de drept procedural.

La data de 14 februarie 2019, notarul Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel în partea în care a fost dispusă încasarea de la Nina Pogorneț în beneficiul notarului Lilia Burac a cheltuielilor de judecată în mărime de 1500 de lei cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri de încasare de la Nina Pogorneț în beneficiul Liliei Burac a cheltuielilor de asistență juridică suportate în prima instanță în sumă de 9900 de lei și în instanța de apel în sumă de 3000 de lei.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu decizia instanței de apel și și urmează a fi casată pentru interpretarea eronată a legii și neaplicarea legii ce urma să fie aplicată.

A indicat că instanța de apel greșit a ajuns la concluzia admiterii parțiale a cererii notarului Lilia Burac privind încasarea cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 1500 de lei, motivând că ultima dispune de studii juridice și nu era necesară contractarea unui avocat.

La fel, instanța de apel la stabilirea cuantumului cheltuielilor de judecată nu a dat apreciere probelor prin care se confirmă suportarea reală a cheltuielilor de asistență juridică de către notarul Lilia Burac.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

După cum rezultă din speță litigiul a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793-XIV din data de 10 februarie 2000.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Curtea de Apel Chișinău a emis decizia contestată la 19 decembrie 2019, iar la 14 februarie 2019, adică în termenul prevăzut de lege, Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, a depus recurs.

În conformitate cu art. 439 alin. (2, 3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia. Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2,3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art.270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, completul Colegiului consideră că recursul depus de Lilia Burac, reprezentată de avocatul Victor Burac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2,3,4) al Codului de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230, 258 alin. (3) ale Codului administrativ și art. 433 lit. a) al Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de notarul Lilia Burac, reprezentat de avocatul Victor Burac, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iurie Bejenaru